

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce **V. B.**, zastoupeného JUDr. Milanem Štětinou, advokátem se sídlem Jiráskova 614, Česká Lípa, proti žalovanému **Celnímu ředitelství Ústí nad Labem**, se sídlem El. Krásnohorské 2378/24, Ústí nad Labem, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 7. 6. 2004, sp. zn. 15 Ca 289/2003,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

II. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem. Napadeným rozsudkem krajský soud zamítl žalobu stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného Celního ředitelství Ústí nad Labem ze dne 24. 11. 2003, zn. 7677/03 - 21. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Celního úřadu Děčín ze dne 17. 9. 2003, č. j. C 2281/03, PR-697/03, kterým byl vydán dodatečný platební výměr č. P61/2003.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť se domnívá, že krajský soud se dopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení.

Stěžovatel tvrdí, že krajský soud vycházel z názoru, že syn stěžovatele hodlal získat vozidlo ze zahraničí, a to prostřednictvím osoby, která se zabývala koupí vozidel, s tím, že jeho vlastníkem bude stěžovatel. Je sice pravdou, že syn stěžovatele kontaktoval dovozce ojetých vozidel a dohodl se s ním na dovozu a prodeji vozidla, jehož vlastníkem bude stěžovatel. Při uzavírání této dohody však bylo sjednáno, že vozidlo již bude procleno a připraveno pro přihlášení do tuzemské evidence (tzn. bude provedena technická kontrola, emise apod.), tzn. že nebude kupováno přímo od zahraničního vlastníka. Právní závěry učiněné krajským soudem proto neodpovídají provedeným důkazům ani logice věci a pomíjí skutečnost, že právě třetí osoba jednala protiprávně v úmyslu získat pro sebe neoprávněné výhody ve formě zkrácení cla a daně. V žádném případě pak nebyla prokázána účast stěžovatele na úkonech v celním řízení a ani jeho vědomost, že by měl být celním deklarantem. Provedený výklad je tak ve svých důsledcích nemorální, jelikož přenáší důsledky trestné činnosti na osobu jednající v dobré víře, na osobu podvedenou.

Stěžovatel proto navrhuje napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem zrušit.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti toliko odkazuje na svoje dřívější vyjádření, které učinil již v řízení před krajským soudem.

Ze soudního a správního spisu Nejvyšší správní soud především zjistil, že přípisem ze dne 11. 3. 2003 Celní úřad Děčín stěžovateli sdělil, že bylo zahájeno daňové řízení, neboť ze šetření celních orgánů ve věci dovozu osobního automobilu Peugeot 406, rok výroby 1996, propuštěného do celního režimu volného oběhu na základě celního prohlášení podaného stěžovatelem bylo zjištěno, že při podání tohoto celního prohlášení byly uvedeny nesprávné údaje o celní hodnotě zboží, v důsledku čehož bylo stěžovateli vyměřeno clo a DPH v nesprávné výši. Faktura vystavená firmou A. G. G. předložená v celním řízení je totiž falešná a ve skutečnosti bylo předmětné zboží prodáno pro vývoz do tuzemska za 146 000 BEF (viz faktura č. 268 ze dne 6. 7. 2000).

Celní úřad Děčín dodatečným platebním výměrem ze dne 17. 9. 2003, č. j. C-2281/03, PR-697/03, stěžovateli vyměřil k úhradě částku 61 104 Kč (z toho: clo a DPH – 50 920 Kč, penále – 10 184 Kč). Tento výměr celní úřad odůvodnil tím, že výměrem č. 8052160002228 byl do režimu volného oběhu propuštěn předmětný automobil, nicméně následnou kontrolou bylo zjištěno, že dlužník při podání celního prohlášení uvedl nesprávné údaje o celní hodnotě zboží, v důsledku čehož bylo clo a DPH vyměřeno v nesprávné výši. Ze shora citované pravé faktury přitom vyplývá, že zboží bylo prodáno pro vývoz do ČR za 146 000 BEF, tzn. nikoliv za 30 000 BEF, jak bylo uvedeno v celním prohlášení.

Celní ředitelství Ústí nad Labem shora citovaným rozhodnutím ze dne 24. 11. 2003 zamítlo odvolání stěžovatele proti uvedenému rozhodnutí Celního úřadu Děčín, když především konstatovalo, že bylo ve správním řízení prokázáno, že předmětné vozidlo nebylo nikdy prodáno firmou A. G. G., nýbrž firmou A. F. D., a to za částku 146 000 BEF. V daném případě je nesporné, že celní prohlášení bylo podáno zcela vědomě a ve prospěch stěžovatele, včetně předložení nesprávné nákupní faktury, neboť jinak nemohlo být na jeho jméno přihláшено do evidence na dopravním inspektorátu. Osobní údaje stěžovatele poskytl jeho syn, který také celou transakci dojednal a stěžovatel s ní zjevně souhlasil, neboť od ní neodstoupil. K tvrzení, že mu byla předána pouze kopie falešné faktury, odkázal žalovaný na výpověď syna stěžovatele ze dne 16. 4. 2000, podle níž obdržel originál faktury, který následně předal policii jako věc důležitou pro trestní řízení. Není proto pravdou, že stěžovatel

o nezákonném dovozu nevěděl a fakt, že se zřejmě zcela spolehl na správnost jednání svého syna a jeho obchodních partnerů, ho nezbavuje postavení osoby povinné k úhradě celního dluhu. Přitom podle ustanovení § 238 odst. 3 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, je dlužníkem deklarant, tzn. osoba, jejímž jménem bylo celní prohlášení podáno. Touto osobou v daném případě byl nesporně stěžovatel, a to bez ohledu na jeho (ne)přítomnost v celním řízení.

Krajský soud v Ústí nad Labem napadeným rozsudkem zamítl žalobu brojící proti citovanému rozhodnutí žalovaného když konstatoval, že podle výsledků provedeného dokazování byl stěžovatel přinejmenším srozuměn s tím, že předmětné vozidlo bude pro něho dopraveno ze zahraničí a na jeho pokyn a že se stane deklarantem. Tvrzení stěžovatele a jeho syna o tom, že podpis na celním výměru není jeho a že od dovozce nikdy neobdržel originál dokladů o koupi vozidla, byla soudem shledána nevěrohodnými s ohledem na výslech V. B. ml. před policejním orgánem, v němž jmenovaný podrobně popsal okolnosti dovozu předmětného vozidla a ačkoliv při ústním jednání dne 30. 6. 2003 tvrdil, že si nepamatuje, jaké doklady obdržel jeho otec od zahraničního prodejce, při podání vysvětlení policejnímu orgánu předložil dokonce originál příslušné faktury pro účely trestního stíhání jiné osoby. Pro posouzení věci není podstatné, že na pravé faktuře byla jako kupující uvedena jiná osoba než stěžovatel, jelikož vozidlo bylo nepochybně zakoupeno v zahraničí a není podstatné, kdo tak učinil, když z hlediska celního zákona byl v každém případě minimálně jedním z dlužníků stěžovatel. Stejně tak je nerozhodné, zda na sdělení o propuštění zboží do volného oběhu figuroval podpis stěžovatele, když celní prohlášení bylo podáno jeho jménem a v jeho prospěch, takže dodatečné vyměření cla a DPH nepředstavovalo sankční postih stěžovatele, nýbrž bylo výrazem skutečnosti, že se stal celním dlužníkem.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel výslovně uplatňuje kasační důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Z obsahu kasační stížnosti je nicméně patrné, že stěžovatel ve skutečnosti primárně nebrojí pro právnímu posouzení věci, nýbrž proti nesouladu mezi učiněnými právními závěry a zjištěnými skutečnostmi. Stěžovatel tak fakticky uplatňuje kasační důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tzn. namítá vady řízení tkvící v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech a nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Protože pro soud je důležitý obsah stížnosti a nikoliv formální vymezení zákonných kasačních důvodů, zabýval se v dalším jak tvrzenou nezákonností, tak také případnými vadami řízení.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že ze shora provedené rekapitulace předchozího správního a soudního řízení je patrné, že mezi účastníky řízení není spornou otázkou vzniku a výše celního dluhu, neboť samotná okolnost předložení falešné faktury v celním řízení nebyla zpochybněna, stejně jako nebyla napadena prokázaná skutečná cena předmětného vozidla a od ní se odvíjející vyměření celní dluh. Námitky stěžovatele se tak redukuje na posouzení toho, kdo je s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem projednávané věci povinen vzniklý celní dluh uhradit.

Podle ustanovení § 238 odst. 1 písm. a) celního zákona (poznámka: v rozhodném znění) celní dluh při dovozu vzniká propuštěním zboží podléhajícího dovoznímu clu do volného oběhu, přičemž podle odst. 3 stejného ustanovení dlužníkem je deklarant. V případě nepřímého zastoupení je dlužníkem také osoba, v jejíž prospěch se celní prohlášení činí. Je-li celní prohlášení na propuštění do některého z režimů uvedeného v odstavci 1 učiněno na podkladě informací, v jejichž důsledku nebylo dlužné clo nebo jeho část vybráno, osoba, která tyto informace poskytla a která si byla vědoma nebo si měla být vědoma, že informace nejsou pravdivé, je také dlužníkem. Podle ustanovení § 2 písm. n) celního zákona je deklarantem osoba, která činí celní prohlášení vlastním jménem, anebo osoba, jejímž jménem bylo celní prohlášení učiněno.

Celní dluh tedy představuje povinnost dlužníka zaplatit clo, daně a poplatky při dovozu nebo vývozu; přitom výše těchto povinností, která musí být splněna, odpovídá částce vyměřeného cla a daní. Při dovozu vzniká celní dluh propuštěním zboží podléhajícího dovoznímu clu do volného oběhu; propuštěním zboží se rozumí úkon, kterým celní úřad dovoluje deklarantovi nakládat se zbožím podle podmínek režimu volného oběhu. Celní dluh vznikne již v okamžiku přijetí celního prohlášení celním úřadem, který časově předchází okamžiku propuštění zboží.

Podle ustanovení § 107 odst. 1, 2 celního zákona celní prohlášení může učinit každý, kdo může v souladu s příslušnými celními předpisy příslušnému celnímu úřadu předložit zboží, na něž se celní prohlášení vztahuje, nebo zajistí jeho předložení se všemi doklady, stanovenými celními předpisy, které upravují režim, do kterého je zboží navrženo. Každý si může pro celní řízení stanovit zástupce; zastoupení může být přímé, jedná-li zástupce jménem a ve prospěch zastoupené osoby, nebo nepřímé, jedná-li zástupce vlastním jménem ve prospěch zastoupené osoby.

Podle ustanovení § 105 odst. 4 celního zákona podání celního prohlášení je považováno za projev vůle deklaranta navrhnout předmětné zboží k propuštění do příslušného režimu. Podáním celního prohlášení potvrzuje deklarant správnost údajů v něm obsažených, pravost dokladů, kterými je doložena a zavazuje se k plnění povinností vyplývajících z propuštění zboží do navrženého režimu.

V projednávané věci má Nejvyšší správní soud za prokázáno, že stěžovatel skutečně byl deklarantem při dovozu předmětného vozidla, o čemž svědčí především sdělení o propuštění do volného oběhu Celního úřadu Děčín ev. č. 8052160002228 a příloha celního výměru, podepsána čitelným jménem „B.“. Stěžovatel nepopírá, že byl vlastníkem tohoto vozidla, a pouze namítá, že při uzavírání dohody o koupi bylo jeho synem sjednáno, že vozidlo bude již procleno a přihlášeno do tuzemské evidence, a že v celním řízení nevystupoval. Soud má však za to, že v daném případě se zjevně jednalo o případ přímého zastoupení, kdy jménem stěžovatele vystupovala jiná osoba a činila tak i příslušné úkony v celním řízení [viz citovaný § 2 písm. n) celního zákona]. Stěžovatel totiž byl srozuměn s tím, že předmětné vozidlo pro něj bude dovezeno ze zahraničí a stalo se tak na jeho pokyn a za tohoto stavu věci proto není rozhodné, že se dovozu ani celního řízení osobně neúčastnil. Celní orgány a následně krajský soud tak dospěly ke správnému právnímu názoru, podloženému obsahem správního spisu.

Nejvyšší správní soud se konečně neztotožňuje ani s názorem stěžovatele ohledně tvrzené nemorálnosti přenášení následků trestné činnosti na osobu podvedenou, neboť je nutno od sebe oddělit podstatu případné trestné činnosti, vyplývající zejména

z falšování příslušných dokumentů, od celního řízení týkajícího se v daném případě výhradně vyměření celního dluhu. Stěžovatel tak nebyl sankcionován, nýbrž – jak správně konstatoval krajský soud – „se stal dlužníkem a provedeným šetřením byla zjištěna vyšší celní hodnota dovezeného zboží“.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že v souzené věci se soud ani správní orgány nedopustily nezákonnosti nebo vad řízení, takže stížnostní důvody ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. naplněny nebyly. Proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a žalovanému Celnímu ředitelství Ústí nad Labem náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. května 2005

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu